

Warszawa, 3 grudnia 2018 r.

Sz. P.

Elżbieta Rafalska

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Szanowna Pani Minister,

Zwracamy się z prośbą o spotkanie w celu omówienia możliwych działań mających na celu wyeliminowanie kar fizycznych w wychowaniu polskich dzieci.

Społeczność międzynarodowa od lat podejmuje wysiłki na rzecz ochrony dzieci przed upokarzającym i przemocowym traktowaniem. Ich wynikiem są m.in. Konwencja o Prawach Dziecka, Zrównoważone Cele Rozwoju ONZ, czy rekomendacje Rady Europy. 54 kraje na całym świecie wprowadziły całkowity zakaz stosowania kar fizycznych, 56 kolejnych państw podjęło prace nad wprowadzeniem takich regulacji. W wielu krajach długotrwała, zakrojona na szeroką skalę kampania informacyjno-edukacyjna, towarzysząca zmianom prawnym, przyczyniła się do znaczącego zmniejszenia społecznego przyzwolenia na stosowanie kar fizycznych wobec dzieci. Polska, jako pomysłodawca uchwalenia Konwencji o Prawach Dziecka, powinna aktywnie włączać się i przewodzić tym światowym trendom.

Tymczasem w naszym kraju, pomimo wprowadzenia całkowitego zakazu stosowania kar fizycznych już ponad 8 lat temu, ciągle blisko połowa Polaków (48%) uważa, że za karę można uderzyć dziecko. 26% polskich rodziców przyznaje, że zdarzyło się im stosować kary cielesne. Są to przede wszystkim klapsy oraz bicie ręką¹. Jednocześnie badania prowadzone od lat na całym świecie wskazują jednoznacznie, że kary fizyczne, zwłaszcza gdy są stosowane regularnie, są szkodliwe. Wśród najczęstszych negatywnych konsekwencji wymienia się: obniżenie poczucia własnej wartości, pogorszenie relacji z rodzicami, spowolnienie rozwoju poznawczego, zwiększenie poziomu agresji w relacjach interpersonalnych, problemy ze zdrowiem psychicznym². Żadne badania nie potwierdziły skuteczności czy pozytywnych konsekwencji kar fizycznych³.

Polscy rodzice, pytani o powody stosowania kar fizycznych, mówią głównie o utracie panowania nad sobą (56%), zmęczeniu, poczuciu bezradności, braku wsparcia czy braku znajomości innych metod wychowawczych (36%). Z tych odpowiedzi wynika, że rodzice nie chcą stosować przemocy wobec

¹ Włodarczyk, J. (2017). Klaps za karę. Wyniki badania postaw i stosowania kar fizycznych w Polsce. Dziecko Krzywdzone. Teoria, badania, praktyka, 16(4), na stronie dzieckokrzywdzone.fdds.pl

² Gershoff, E. T., Godman, G. S., Miller-Perrin, C.L., Holden, G.W., Jackson Y., Kazdin, A. E. (2018). The strength of the casual evidence against physical punishment of children and its implications for parents, psychologists and policymakers, *American Psychologist*, 73 (5).

³ Ferguson, C.J. (2013). Spanking, corporal punishment and negative long-term outcomes: A meta-analytic review of longitudinal studies, *Clinical Psychology Review*, 33.

własnych dzieci, ale potrzebują pomocy i wsparcia, aby umieć reagować w trudnych sytuacjach w inny sposób.

Stąd też nieodzowne są działania podejmowane przez władze publiczne, które przyczynią się do propagowania wychowania bez przemocy.

Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę od 1991 roku zajmuje się ochroną dzieci przed przemocą. Posiadamy doświadczenie i wiedzę, jak walczyć z przemocą wobec dzieci, w tym ze stosowaniem kar fizycznych, którą chętnie się podzielimy. Z naszej perspektywy, ważne są m.in. takie działania jak:

1) podnoszenie świadomości rodziców i społeczeństwa poprzez:

- prowadzenie zakrojonych na szeroką skalę akcji informujących i wyjaśniających istotę zakazu stosowania kar fizycznych;
- prowadzenie kampanii społecznych, z wykorzystaniem różnych form i kanałów dotarcia do rodziców i potencjalnych świadków, informujące o konsekwencjach stosowania kar fizycznych i alternatywnych, konstruktywnych formach zachęcania dziecka do współpracy i nauczania norm i zasad;
- wykorzystanie różnych mediów, programów publicystycznych, popularnych seriali, współpracę ze znanymi osobistościami w celu propagowania idei wychowania bez przemocy;
- współpracę z organizacjami wyznaniowymi, trzecim sektorem, organizacjami społecznymi, które mogą propagować ideę pozytywnego rodzicielstwa w społecznościach lokalnych

2) wspieranie rodziców, poprzez:

- prowadzenie powszechnych, uniwersalnych programów promujących pozytywne rodzicielstwo, wykorzystujących istniejące publiczne instytucje i formy wsparcia (wizyty patronażowe, żłobki, przedszkola, ośrodki zdrowia);
- zapewnienie specjalistycznego, wysokiej jakości, intensywnego wsparcia dla rodzin w kryzysie, ze szczególnym uwzględnieniem grup marginalizowanych czy zagrożonych dyskryminacją;
- utrzymanie stałości oferty wsparcia, odpowiedniej jej intensywności i jakości poprzez m.in. rozwój kadr i szkolenia dla profesjonalistów, superwizje, wieloletnie finansowanie;
- promowanie równego podziału obowiązków domowych między rodzicami, wprowadzenie części urlopów wychowawczych przysługującej tylko ojcu dziecka, rozwijanie mechanizmów ułatwiających godzenie życia zawodowego z życiem rodzinnym;

3) koordynację prowadzonych działań, poprzez:

- uchwalenie strategii na rzecz wsparcia pozytywnego rodzicielstwa i wychowania bez przemocy, jasno wskazującej podmioty odpowiedzialne za poszczególne działania;

- współpracę ze środowiskiem akademickim, w celu prowadzenia badań nad trendami zjawiska i zapewnienia pogłębionej, naukowej ewaluacji prowadzonych działań oraz wykorzystywania jej wyników do dostosowywania i poprawy systemu wsparcia pozytywnego rodzicielstwa;
- rozpatrywanie wszystkich inicjatyw ustawodawczych z perspektywy praw dziecka.

Apelujemy o podjęcie działań zmierzających do wyeliminowania kar fizycznych z wychowania polskich dzieci i do poprawy bezpieczeństwa i dobrostanu najmłodszych obywateli naszego kraju! Deklarujemy gotowość spotkania, aby omówić możliwości współpracy w tym zakresie. Prosimy o wyznaczenie dogodnego terminu spotkania.

Z poważaniem,

Maria Keller-Hamela

Wiceprezeska Zarządu

Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę